

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2699

av Tuve Skånberg (KD)

Kryssningsfartygens avloppsutsläpp i Östersjön

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör verka för ett förbud mot kryssningsfartygens avloppsutsläpp i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Antalet passagerare på kryssningsfartyg i Östersjön har på mindre än tio år ökat från 2,3 till 3,8 miljoner. Antalet kryssningsfartyg och kryssningspassagerare ökar stadigt och fartygen blir allt större.

Sammanlagt 77 kryssningsfartyg trafikerade Östersjön under säsongen 2014. Tio procent av fartygen tar fler än 4 000 passagerare. 30 procent tar som flest 1 000 passagerare. Varje person ombord på fartygen producerar varje dygn omkring 170 liter toalettavfall och gråvatten (till exempel dusch- och diskvatten).

Sex av tio kryssningsfartyg dumpar avloppsvattnet i Östersjön, trots att mottagningsanläggningar finns i flertalet hamnar. Ett förbud som skulle stoppa utsläppen ser nu ut att skjutas fram från 2018 till 2021. Det är inte acceptabelt att kryssarnas toavatten får dumpas ytterligare sex å.

Idag är det tillåtet att dumpa allt avloppsvatten tolv sjömil (cirka 20 kilometer) utanför kustlinjen.

Flera av de rederier som marknadsförs av svenska researrangörer och som även erbjuder kryssningar i Östersjön, får usla betyg av miljöorganisationen Jordens vänner just när det gäller hanteringen av avloppsvattnet.

MSC Cruises är ett av rederierna i bottenligan som trafikerar Östersjön. Andra rederier som är usla på att hantera toalettavfall och annat smutsigt vatten är P&O Cruises och Silversea.

Det rör sig heller inte om små mängder som dumpas i havet. Ett fartyg med 3 000 passagerare beräknas släppa ut 500 000 liter avloppsvatten per dag.

De fem populäraste hamnstäderna i Östersjöområdet tog under förra säsongen emot 1 300 anlöp och passagerarna räknas i miljoner. Totalt seglade 77 fartyg i varierande storlek mellan hamnarna under kryssningssäsongen, som huvudsakligen är mellan maj och september.

Bara i Köpenhamn, som är näst populärast i Östersjöregionen efter Sankt Petersburg, förtöjde 311 kryssningsfartyg under 2014.

Länderna i Östersjösamarbetet Helcom (Helsingforskommissionen) är sedan flera år överens om att införa ett förbud mot att passagerarfartyg dumpar avloppsvatten i Östersjön. FN:s maritima organisation IMO har också accepterat särreglerna för det känsliga innanhavet. Helcom har i en rapport kartlagt kryssningstrafiken under säsongen 2014 och granskat samtliga hamnars kapacitet att ta mot fartygens avloppsvatten. I flertalet hamnar ingår avloppshantering inom vad som bedöms vara rimliga gränser i hamnavgiften. Helcom frågade samtidigt en fjärdedel av fartygen hur de hanterar avloppet. Sex av tio svarade att de trots mottagningsanläggningar dumpar toalettavfallet i havet.

Avloppsvatten utgör inte bara en smittorisk. Det späder också på med kväve och fosfor som bidrar till övergödningen. Av det skälet inför Sverige från april månad i år ett förbud för fritidsbåtar att släppa toalettankarna i havet.

Tidsplanen att förbudet som berör kryssningsfartygen skulle träda i kraft 2016 för nya fartyg och 2018 för de äldre ser ut att spricka. Mottagningsanläggningar finns visserligen på plats men Ryssland dröjer ännu att binda sig till avtalet. Förbudet mot att dumpa avloppet i havet inträder när samtliga nio Östersjöstater ratificerar avtalet.

Det är angeläget att regeringen kraftfullt verkar för att ett snabbt förbud.

Tuve Skånberg (KD)